

ישור אנה חזרה

(ראה שער)

על סיפוני האניות עמדו דמויות אפורות, ניפנפו בידים, שרקו וצעקו; פה ושם השמיעה סירת גרר צפירות ברכה צרודות; קבוצה של פרחי ימאים הצטופפה ליד המגדל, הסתכלה בפה פעור בסירה הקטנה שגלשה באיטיות על פני המים הרדודים של נמל חיפה, בכיוון לרציף הראשי. היתה זאת ישראלה, שחזרה לנמל הבית.

שעה קודם לכן, הודיע מגדל התצפית של הנמל כי סירת מיפרשים קטנה מתקרבת מדרום. מיד רצו הקרובים והעתונאים שבאו לקבל את פני הסירה אל המגדל, לראות את המיפרשים שנעלמו לאחרונה לפני ששה חודשים, כשהפליגו מנמל תל-אביב.

איש מבין האנשים שנכחו בשעת ההפלגה לא חשב שיראה את הסירה כעבור זמן כה קצר. לפי התוכנית, היתה הסירה הקטנה צריכה להפליג לאורך חופי הים התיכון ומשם לרדת לאורך אפריקה המערבית, עד לדרום אפריקה. שם עמדו להחליט על צעדם הבא: חזרה לאורך החוף המזרחי ומיפריץ אילת או מערבה, על פני האוקיינוס האטלנטי, לאמ"אך הגלים והרוח קבעו אחרת. ששת הצי עירים, שיצאו עם הסירה, קיוו להפליג בים פחות או יותר שקט עד צפון אפריקה להגיע לשם במהירות וללא תקלות. אולם אך התרחקו מחופי הארץ, גקלעו לתוך סערה; המנוע התקלקל, המיפרש הראשי נקרע.

ממתקים לכל דיכפין

בעת ההפלגה, היו בקופת הסירה 600 דו"ל, שהוקצבו עלידי האוצר, תמורת לירות ישראליות. במחסן הקטן היו מונחים מצרכי מזון לחודש ימים. הכסף היה צריך להספיק לרוב ההוצאות השוטפות עד דרום אפריקה, את החסר חשבו הששה להשיג עלידי עברי דות שונות בנמלים בדרך. אל הקהילות היהודיות לא חשבו לפנות כלל לשם קבלת סיוע כלשהו, להיפך: בתא הקטן היו מונחים נחות הבילות שי מיוחדות של ממתקים מ"תוצרת הארץ, מיועדות ליהודים בדרך. בכל מקום שהגיעה אליו, היתה הסירה ה"קטנה מאורע בחיי הקהילה היהודית. לעתים קרובות היתה התעניינות של הלא-יהודים גדולה מזו של היהודים.

במרסיי, שעה שאנשי הצוות אירחו כמה יהודים מקומיים, נסבה השיחה על ההרפתקאות שעברו עליהם מאז עזבו את תל-אביב. תוך כתיב התברר לאורחים כי המיפרשים שוב לא היו מסוגלים לעמוד ב"סערה. הם הציעו להחליפם במיפרשים חדשים, כמתנה. הבהורים, שהונס נידלדל במהירות גדולה מן המשוערת, קיבלו את המתנה בשמחה. על תרניהם הועלתה מערכת מיפרשים חדשים, מבהיקים בלובנס. בראשם

המלח חזר הביתה. לקראת ישראלה יצאו ארבע סירות של הנמל. בצילום מימין: סירה שהביאה קרובים וידידים, חגה מסביב לישראלה, הממתינה לאישור תעודותיה. למטה: שלמה לויצקי מקבל את חלקו משתי אחיותיו.

מסע "ישראלה" לא תוכנן כמיבצע היספורי; דברים גדולים יותר נעשו על פני המים. אנשי "קונטיקי" חצו את האוקיינוס על רפסודה פרימיטיבית, אלן בומבארד הצרפתי חצה אותו לבדו, על סירת הצלה קטנה. אולם אף סירה ישראלית קטנה לא נראתה עד כה יותר רחוק מאשר באי רודוס. על ישראל, למרות אניותיה הגדולות, עוד סגר הים כחומה. "ישראלה" יצאה לפרוץ חומה זו, והיא הצליחה. על סירה זעירה חצו ארבעה צעירים את כל הים התיכון, עברו את הדרך שקודמייהם הצידיונים עברו אותה לפני אלפי שנים לקרתגוס וגיברלטר. אולם הטבע וחוסר ההכנה לרוח ההרפתקה בציבור היהודי, אילצו אותם להפסיק את מסעם לפני סופו, למרות העזרה שגוייסה למענם על-ידי "העולם הזה" בישראל. בכל זאת הצליחו להניח את היסוד למסורת גדולה. אחריהם בוודאי יצאו צעירים נועזים אחרים, בסירות אמיצות אחרות לכבוש ימים "לאנשי" ישראלה" תהיה שמורה זכות חלוצים.

